

ELS CARTELLS PUBLICITARIS DE JJMM DE SABADELL

El cartellisme que configura la part gràfica, la de difusió cultural i publicitària de JJMM de Sabadell, és una mostra més de l'estreta relació que es dona amb els altres àmbits artístics sabadellencs. Artistes com Alfons Borrell, R. Noé, Jordi Roca, Camil Fàbregas, Masvidal, etc. han dissenyat alguns dels seus cartells anunciant els cicles musicals.

La varietat gràfica és, superats els inevitables logotips dels "sponsors", el tret més destacable de la col·lecció icònica d'aquesta entitat.

Des del punt de vista qualitatiu, l'edició de cartells és molt desigual, a causa, en ocasions, de la manca de mestratge d'alguns dissenyadors o, malauradament, a la situació no gaire pròspera de l'entitat en certes èpoques.

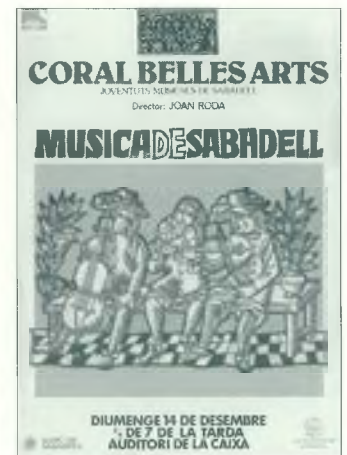
En tenim uns d'execució molt modesta, com el dedicat a les Corals Infantils TIC-TAC o el dedicat al concert d'Anna Baguet (violí) i Antònia Ibáñez (piano). En aquesta mateixa línia, apareix el que anuncia el concert de guitarra de Francesc Pareja, amb un dibuix firmat per "Llamas a 80 y vienen 120" certament interessant, però, des del punt de vista publicitari, molt pobre.

Amb una execució més acurada, destaquen els dedicats al concert de piano de Lluís Avendaño, amb un joc tipogràfic interessant que ens recorda els epigrames de les primeres avantguardes, o un de més clàssic, el referent a la Coral de Belles Arts, dirigida per Joan Roda que, si bé el disseny resulta conservador, el resultat com a reclam publicitari està bastant aconseguit; fins i tot la qualitat del paper és més bona que la dels anteriors.

Un altre exemple és el que anuncia l'homenatge a Pau Casals, de l'any 74, on intervé Ramon Noé, un dibuix pur, amb un impacte visual central, colom vermell sobre un ingenu cel blau.

En aquesta línia més clàssica, també tenim el cartell dels concerts per a escolars del curs 83-84. Una partitura serveix de fons a la fotografia d'un nen abraçat a un gran trombó; una imatge simpàtica, però massa diluïda en l'estampat de fons.

Un dibuix de Camil Fàbregas il·lustra el cartell del concert corresponent a l'Orquestra de Cambra de JJMM de Sabadell. Un traç sòlid, rotund, molt propi del món escultòric d'en Fàbregas i que resulta poc destacat de la resta. El color escollit per a la tipografia neutralitza negativament la força de la figura femenina amb violí. La imatge individualitzadora, a més, guarda poca relació amb la idea col·lectiva d'una orquestra de cambra.

Un treball discret, de poc pressupost, és el dedicat al concert de la Coral de Belles Arts, patrocinat per la Caixa de Crèdit Mutual, però que té, en la seva simplicitat, una eficàcia informativa molt evident. Amb una tipografia típica dels anys 70, resulta una composició visual de gran correcció.

La sovintejada relació entre JJMM de Sabadell i l'artista Jordi Roca donarà resultats molt positius. Els suports adquireixen més qualitat: paper, tintes i reproducció gràfica tendeixen a ser impecables. El treball creatiu esdevé acurat i s'intenta cercar una estètica que globalitzi la imatge pública de l'entitat.

Potser, i juntament amb les aportacions d'Alfons Borrell, és la part de l'arxiu gràfic de JJMM de Sabadell més coherent. El color comença a comptar amb gran força expressiva, els treballs dedicats als cicles "Música d'estiu" cerquen fons molt luminics i impactants amb una vivacitat colorista que ja, per si mateixa, constitueix una crida d'atenció pública. La taca protagonitza els motius globals dels cartells i sovinteja sobre les formes figuratives. És el cas del cartell de "Música d'estiu" de l'any 90, en què la desfiguració de les notes sobre el pentagrama, amb un impactant vermell sobre negre, esdevé una senyera musical impressionant. Torna a ocórrer al cartell del mateix cicle, però de l'any 93.

Es juga amb la varietat tipogràfica, creant diferents registres d'informació: títols amb lletres informals, combinades amb tipus convencionals per a les dades purament informatives: lloc, data, etc.

També trobem una iconografia més figurativa, però menys vegades. Un exemple és el dedicat al Trio Saxia (1980): els dibuixos, fruit de l'observació directa dels músics interpretant, dominen la superfície del cartell. Tenim el que anuncia l'Orquestra de Cambra de JJMM de Sabadell, dirigida per Benet Casablancas: aquí s'opta per una imatge que ens recorda Magritte, tractada amb una uniformitat colorista que es mou en la línia més pura del surrealisme metafísic, això sí, amb una certa dosi humorística, donada per l'anagrama de l'entitat en mans de l'home sense rostre que protagonitza la imatge.

En una línia més conceptual, destaquen els cartells dels anys 86 i 87 (Música d'estiu). El cartell de l'any 87, de Jordi Roca, presenta un clar paral·lelisme amb l'estil d'Alfons Borrell.

El conjunt resulta una apreciable font gràfica de documentació sensible a ser analitzada amb més profunditat i, com a resultat, esdevenir una mostra de la trajectòria gràfica de Sabadell quant a disseny publicitari-cultural es refereix.

L'estudi de la documentació d'entitats culturals com la que ens ocupa genera, automàticament, un reguitzell de dades que ultrapassa la pròpia entitat. Ara per ara, resten molts anàlisis d'aquest tipus per fer. Que serveixin aquestes línies per obrir gana i motivar la realització d'aquestes tasques.

ANA FERNÁNDEZ

